

หลักการและเหตุผล

ประกอบ

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วยการแต่งตั้งอาจารย์ประจำที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเป็น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และศาสตราจารย์พิเศษ
พ.ศ. 2540

หลักการ

ให้มีข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการแต่งตั้งอาจารย์ประจำที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือน
ในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และศาสตราจารย์พิเศษ

เหตุผล

เนื่องด้วยบางหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมีบุคลากรสายวิชาการที่ทำหน้าที่สอน วิจัย และให้
บริการวิชาการเต็มเวลาในลักษณะเดียวกับอาจารย์ประจำแต่ไม่มีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือน
ในมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
หรือศาสตราจารย์ ตามเกณฑ์ที่ก.ม.กำหนดไว้ได้ จึงจำเป็นต้องมีข้อบังคับนี้เพื่อให้สามารถแต่งตั้ง
ให้บุคลากรเหล่านั้นดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ
หรือศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 ได้

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วยการแต่งตั้งอาจารย์ประจำที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และศาสตราจารย์พิเศษ
พ.ศ. 2540

โดยที่มาตรา 36 และ 37 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า
การกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และศาสตราจารย์พิเศษ
ให้กระทำโดยข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17(2) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2522 สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 575 จึงให้มีข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการแต่งตั้งอาจารย์ประจำ
ที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ
และศาสตราจารย์พิเศษ พ.ศ. 2540”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ข้อบังคับนี้ไม่ใช้กับการแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์พิเศษตามข้อบังคับนี้
ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ 4 ภายใต้บังคับข้อ 14 ให้ยกเลิกข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการแต่งตั้ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษและรองศาสตราจารย์พิเศษในสถาบันบริหารจัดการธุรกิจสินทรัพย์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2534 และให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ในกรณีที่เห็นจำเป็นและสมควร คณะกรรมการอำนวยการสถาบันบริหารจัดการ
ธุรกิจสินทรัพย์อาจกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมจากข้อบังคับนี้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ 5 ในข้อบังคับนี้

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง อาจารย์ประจำที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
ที่มหาวิทยาลัยจ้างหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่เต็มเวลาเช่นเดียวกับคณาจารย์ประจำที่เป็นข้าราชการ
พลเรือนในมหาวิทยาลัย รวมถึงพนักงานหรือลูกจ้างชาวต่างประเทศ โดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง
จากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยหรือเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินอื่น ๆ

“ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์พิเศษ” หมายถึง
อาจารย์พิเศษที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ 6 นอกเหนือไปจากเรื่องใดที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้แล้ว ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ตามที่ก.ม.กำหนด ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ขึ้นขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และศาสตราจารย์พิเศษตามข้อบังคับนี้แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการเพื่อกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษและศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งอ.ก.ม.มหาวิทยาลัยแต่งตั้งประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน หัวหน้าหน่วยงานของผู้ขอตำแหน่งระดับคณบดี หรือเทียบเท่า 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการที่อ.ก.ม.เสนอชื่อ 1 คน และที่คณะกรรมการประจำของหน่วยงานที่มีผู้ขอตำแหน่งสังกัดเสนอชื่อ 2 คน โดยอาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งเป็นเลขานุการได้

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการตามข้อ 6 เสนอผลการพิจารณาให้อ.ก.ม. พิจารณาอนุมัติ ต่อจากนั้น ในกรณีขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และรองศาสตราจารย์พิเศษ ให้เสนออธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้งและเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ ส่วนในกรณีขอตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ให้มหาวิทยาลัยนำเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้งต่อไป

ข้อ 9 ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์พิเศษตามข้อบังคับนี้ในหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมาก่อนที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้นับระยะเวลาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวก่อนหน้านั้นมานับรวมเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการได้

ข้อ 10 ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษตามข้อบังคับนี้ ที่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ก.ม.รับรองและได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต/เทอม อาจนำระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์ในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมานับรวมเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนมาก่อนนั้นได้ทั้งหมดหรือ 3 ใน 4 ของเวลาที่ทำการสอนแล้วแต่กรณี

ข้อ 11 ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการตามข้อบังคับนี้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยสัญญาจ้างที่มีระยะเวลา อาจนำระยะเวลาคตามสัญญาจ้างแต่ละครั้งที่ต่อเนื่องมานับรวมกันเพื่อประโยชน์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้

ข้อ 12 ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการตามข้อบังคับนี้ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

ข้อ 13 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจวางหลักเกณฑ์หรือ
แนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้หรือกรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัย ให้อธิการบดี
มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ 14 ให้ใช้ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
และรองศาสตราจารย์พิเศษ ในสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2534 กับการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ขึ้นไว้ก่อนข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. 2540

(ลงนาม) เกษม สุวรรณกุล

(ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย

สำเนาถูกต้อง

